

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 179 CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, AUGUST 2D, 1937

LETO XL — VOL. XL

Danes, 2. avgusta, 1937, poteče trideset let, odkar je bil imenovan za župnika največje slovenske župnije v Zedinjenih državah, župnije sv. Vida, Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvar. Ko se bo častiti gospod danes ozrl preko svojega delovanja zadnjih trideset let na največji slovenski župniji, smo prepričani, da bo gledal pred seboj neumorno delo, mnogo grenkega trpljenja in še več mučnih skrbi in odgovornosti. Delovati kot župnik na največji slovenski župniji, to bo razumel samo Rt. Rev. Msgr. Ponikvar.

Ozrmo se najprvo v njegovo preteklo življenje. V mašnika je bil današnji slavljencev posvečen v St. Paulu, Minn., dne 12. junija 1906, po tedanjem nadškofu v St. Paulu, velikem prijatelju Slovencev, Most Rev. John Irvencen. Kmalu potem je bil poslan kot duhovni pomočnik na faro v Binghampton, pozneje pa je bil imenovan za župnika na slovenski župniji sv. Cirila in Metoda v Lorainu, O. K. fari sv. Vida je pa prišel dne 2. avgusta 1907.

Ze tedaj je bila naselbina obširna in naraščala je z vsakim letom. Ob svojem prihodu je dobil Rt. Rev. Ponikvar ponižno leseno cerkvico in zastarelo šolo in priprosto župnišče. Ljudje so bili še nekako razdvojeni, in od novega župnika se ni samo pričakovalo, da pomiri narod, da ga združi, pač pa tudi, da začne z gigantskim delom za prepotrebne stavbe obširne župnije sv. Vida.

Marsikdo bi se ustrašil gigantskega dela ter silne odgovornosti, ki je čakala novega župnika ob prihodu na župnijo. Toda naš Monsignor je šel neustrašeno na delo. Kmalu je imel okoli sebe lepo število požrtvovalnih faranov, ki so mu šli na roke. Moške in žene, ki so razumeli svojega župnika, mu še danes stojijo ob strani pri vsakem podjetju. Gotovo se jih bo slavljencev danes s hvaležnostjo spominjal, kajti bodrili so ga v najtežjih trenutkih, ko bi človek marsikdaj obupal.

Najprvo je bila potrebna šola za številno slovensko mladino. Farani so tedaj radi prispevali in ni bilo dolgo, ko se je dvignilo veličastno šolsko poslopje, ki je bilo posvečeno 31. avgusta 1913. Slovenska šola sv. Vida je še danes ena največjih, ako ne največja v clevelandski škofiji. V njo zahaja od 1,500 do 1,800 otrok, in iz te šole so prišli skoro vsi naši slovenski inteligenti v Clevelandu in tudi po drugih krajih.

Med tem je fara sv. Vida rastla, in ponižna lesena cerkvica ni zadostovala niti za eno petino faranov. Od vseh strani so prosili župnika, da začne z gradnjo nove cerkve. Ljudje so kaj pomeni graditi novo cerkev. Po letih premišljevanja in sodelovanja s farani se je končno sklenilo začeti z gradnjo.

Dne 19. oktobra 1930 je bil položen vogelni kamen, in dve leti pozneje je bila blagoslovljena najlepša, največja slovenska cerkev v Ameriki, ki je dostojen spomenik slovenskih naseljenčev v Ameriki. Saj ne mine skoro dan, da ne bi prišli iz te ali ene naselbine v Ameriki ljudje, ki občudujejo mogočno stavbo in se čudijo njeni umetniški lepoti. Stavba je veljala \$300,000, in to v letih, ko je bilo vse ceneje.

Na ta svoja dela zre Father Ponikvar, katerega je sv. Oče imenoval oktobra meseca lanskega leta za svojega hišnega predlata v priznanje zaslug na polju vere, po tridesetih letih svojega nastopa pri fari sv. Vida. Obenem zre na svoje zveste farane, ki so mu ves čas pomagali in mu zvesto stali na strani, ozrli se pa bo Monsignor gotovo tudi na one, ki so obljubili in potem pozabili. Saj Monsignor ni sebi postavil ogromne šole, veličastne cerkve, pač pa v čast božjo in napredek naroda.

Pri silnem naporu in v mučnih skrbih je slavljencev Rt. Rev. Monsignor še precej zdrav, prijazen, postržljiv in skrbni varuh ljudi, ki so mu izročeni v varstvo v verskih zadevah. Želimo mu še naprej dobrega zdravja, delujoče sile in končnega uspeha. Upamo, da se ga bodo ob 30-letnici pastirovanja spomnili vsi in mu pripomogli, da se največja slovenska fara v Ameriki čimprej reši bremen. Z dobro voljo, skupnimi silami in vzornim vodstvom slavljencev se to lahko čimprej doseže!

Za uredbo pristanišč
Vojni tajnik Woodring naznača iz Washingtona, da je pripravljen \$380,000 za uredbo pristanišča v Ashtabula, Ohio; \$610,000 za isto delo v Conneaut; za Lorain je določil \$910,000 in za Fairport Harbor pa \$462,000.

Sinko dospel
Staršem Mr. in Mrs. Frank Znidarski, 1086 E. 66th St., so prinesle vile rojenice zalega sinka. Iskrene čestitke!

Ford avtomobili
Od danes naprej so Ford avtomobili dražji. Posamezni modeli bodo dražji od \$15 do \$35. Kompanija trdi, da se je material zelo podražil.

Prepovedan sad...

Dasi je prohibicija odpravljena, pa podjetni Clevelandčani še vedno kuha-jo žganje za svoje in za potrebe drugih, kot je razvidno iz poročila načelnika zveznega urada za obdavčevanje alkohola. Od aprila meseca 1936, pa do 1. julija, 1937, so zvezni agenti v Clevelandu konfiscirali nič manj kot 413 žganjarskih kotlov in aretirali 1054 oseb, katere so zalotili pri kuhanju. Obenem so zaplenili 34,944 galon nepostavne- nega žganja. Zaplenili so tudi 183 avtomobilov, s katerimi se je razvažalo žganje. Avtomobili, kolli in druga oprema, ki je bila zaplenjena, je bila vredna \$116,000.

Upor v vrstah španskih nacionalistov

Madrid, 31. julija. — Najbolj-ši regimenti laške armade karabinerjev so bili poslani napram puntarskim Maurom, ki so se spuntali, dasi Mauri kot Italijani služijo v armadi nacionalistov. Mauri in Italijani se smrtno sovražijo in to je dalo povod punku. General Franco ima silne težave s svojo armado. Poročila o puntih prihajajo tudi iz drugih provinc. V Granadi so morali večeraj ustreliti radi punta stotine Maurov. Medtem se pa poročila iz Madrida, da je nastal sporazum med socialisti in komunisti, ki so obljubili medsebojno pomoč. S tem je madridska fronta mnogo pridobila in bo imel general Franco nadaljnje težave z napredovanjem.

Kazni v Euclidu

V sosednjem mestu Euclidu so pravkar izpopolnili sistem za lov na avtomobiliste. In ta lov se mestni občini Euclida, katere predstojnik je lokavi župan Charles Ely, dobro izplača. Tozadevno je za Euclid depresija popolnoma minila. V letu 1932 so avtomobilisti, ki so bili prijeti v Euclidu, plačali \$4,225 ka ni, v letu 1933 se je ta svota dvignila na \$4,770, leta 1934 so dobili še \$7,466, v letu 1935 pa \$10,324, lanske leto \$11,524, in v prvih šestih mesecih letošnjega leta pa znaša svota, ki so jo plačali avtomobilisti \$7,115, in najboljša "sezona" šele pride. Avtomobilisti pripovedujejo, da je Euclid pravi pekel za avtomobiliste. Ne mine ura, da ne bi bil kdo prijet, gnan na policijo, kjer ga oblašajo za \$11.00 do \$25.00. Dobra kupčija, kdor se na njo razume!

Komanijske zgbue

Republic Steel Co., pri kateri traja jeklarski štrajk, naznanja, da znaša čisti dobiček za mesec april, maj in junij \$478,000, a v mesecih januar, februar in marec je znašal čisti dobiček \$5,567,000. Če bi bila kompanija pametna in se pobotala z delavci, pa bi bilo za vse prav. Vsaka trma nekaj velja.

Skupna društva

V torek 3. avgusta se vrši važna in izredna seja skupnih društev fari sv. Vida. Vsi zastopniki in zastopnice so vlijudno vabljeni, da se gotovo udeležijo. Seja je sklicana rad- di piknika, ki se priredi v nedeljo 8. avgusta na Pintarjevi farmi. Seja se prične ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih. — Odbor.

Tudi Anglija je posvarila bojevite Japonce

London, 31. julija. — Anglija je dala razumeti večeraj Japon- ski, da pod nobenim pogojem ne bo trpela, da Japonska odtrga kako nadaljno provinco od Kitajske. Enako se je izjavil tudi angleški zunanji minister Anthony Eden, ko je imel večeraj govor v zbornici poslancev. Obenem je pa tudi povedal, da Anglija v tem času ni pripravljena povzeti kako akcijo v kitajsko-japonskem sporu. Eden je podal kot vzrok, da Anglija ne bo intervenirala v sporu dejstvo, da Japonska niti Zedinjene države nista članici Lige narodov.

Nadaljni darovi za vrt

Od zadnjega poročila nadalje so darovali še sledeči za Jugoslovanski kulturni vrt: \$10.00 je daroval Mr. Race, trgovec s sladoledom, po \$5.00 Mr. Frank Mramor St., Mr. Ignac Slapnik in Mr. Frank Spenko, krojač. Po \$3.00: Mr. John Prišelj, Mr. in Mrs. John Bradač, Mr. John Sivec, po \$2.00: Miss Mary Smrekar, ki je že prej večkrat darovala; Mr. Louis Virant, Mr. Lovrenc Bandi, po \$1.00 Mrs. Stussek iz Wickliffe, Mrs. Mary Ravšelj. Vam, ki ste darovali, prav lepa hvala, drugi se pa še priglasite, da bo naše delo gleda hitro končano. Kampanja se bo nadaljevala, ker hočemo imeti vrt dovršen. — Predsednik.

Smrtna nesreča

V soboto popoldne okoli 4. ure se je vozil po 61. cesti s kolesom John Rožič, star 15 let. Nekdo ga je povozil z avtomobilom. John je šel še sam na svoj dom na 1091 Addison Rd., kjer so poklicali zdravnika, nakar je bil takoj odpeljan v Glenville bolnišnico, kjer so dognali, da ni nobene pomoči več. Mladenec je umrl v nedeljo ob 1. uri popoldne na posledicah poškodb. To je že tretja enaka nesreča tekom enega leta v nasel- bini. Pokojni John zapušča tu starše, Johna in Mary Rožič in brata Stanleya. Rojen je bil v Clevelandu. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ. Čas pogreba, katerega bo vodil Frank Zakrajšek, naznamo jutri. Žalostnim staršem naše gorko sočutje.

Pokojna Ana Stinčič

Kot smo poročali v soboto je preminula Ana Stinčič, rojena Heraković. Stara je bila 48 let, doma iz Novega sela na Hrvatskem. V Ameriko je dospela 1904. Ranjka je stanovala na 14116 Thames Ave. Tu zapušča žalujočega soproga Nicka, štiri hčere, Ana, poročeno Hoffman. Karolino, poročeno Smith, Dorothy in Alice, ter tri sinove, Nicka, Edwarda in Georga, v Fairport, Ohio, pa brata Nick Herakovića. Pogreb ranjke se vrši v torek jutraj ob 8:15 iz August Svetke pogrebne- ga voda na 478 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na Calvary pokopališče. Bodi ranjki mirna ameriška zemlja!

Četrta obletnica

V torek 3. avgusta se bo ob 8. uri zjutraj brala sv. maša v cerkvi sv. Vida za pokojnim John Dežmanom v spomin četrte obletnice smrti. Prijatelji so prijazno vabljeni.

Tri ukradene hiše

Cincinnati, Ohio, 30. julija. — V tem mestu so bile ukradene kar tri hiše. Tatvino je odkril prodajalec zemljišč Waymouth Finn, ko je peljal nekega prospekta v Walnut oddelek mesta da si ogledata dotične tri hiše, ki so bile cenjene na \$12,000. Kdo popiše jezo prodajalca zemljišč, ko zagleda namesto hiš prazno zemljišče, in je neki zamorski voznik pravkar vlekkel proč zadnjo opeko, ki je še ostala. Aretirani zamorec je priznal, da je porušil hiše in dobil za material \$131., kar je večinoma zapil. Povedal je pa tudi, da mu je "nekdo" plačal \$50.00, da hiše podre.

Samci, stari izpod 35 let, ne dobijo WPA del

Mestni direktor za javno blagostanje je izjavil, da bodo odslužili od reliefa ali WPA del- karih 4000 do 5000 moških, ki so samski in ki niso še prekoračili 35. leta. Odslovitev se izvrši 15. avgusta. V soboto so dobili re- lifno podporo z navodilom, da- zaprejo morajo sami za sebe skrbeti. Dotični bodo morali dobiti delo pri privatnih in- dustrijah, deloma se jih bo porabi- lo pri raznih mestnih projektih. Ramsay, mestni direktor javne- ga blagostanja, je izjavil, da je- mestna relifna blagajna prazna. Denarja je komaj dovolj, da bo- do plačali za podporo najbolj potrebnim v avgustu mesecu.

Komunistična stranka zgi- nila v New Yorku

Albany, N. Y., 31. julija. — Apelatno sodišče je večeraj raz- sodilo, da je komunistična stran- ka v New Yorku "prenehala" po- od podeljan v Glenville bolniš- nico, kjer so dognali, da ni no- bene pomoči več. Mladenec je umrl v nedeljo ob 1. uri po- poldne na posledicah poškodb. To je že tretja enaka nesre- ça tekom enega leta v nasel- bini. Pokojni John zapušča tu starše, Johna in Mary Ro- žič in brata Stanleya. Rojen je bil v Clevelandu. Bil je član društva Slovenec št. 1 SDZ. Čas pogreba, katerega bo vodil Frank Zakrajšek, na- znamo jutri. Žalostnim star- šem naše gorko sočutje.

Smrt v vodi

V soboto je šla družina Arthur Falkowski, 4100 E. 64th St. na oddih na Chagrin reko v bližini, kjer se izteka v jezero. Skupina je štela 25 let starega Arthurja Falkow- ski, njegovo ženo, sina Donal- da, ki je dve leti star, stara mati in svakinja. Proti večer- u so se s čolnom vračali proti bregu, da gredo domov. Sre- di reke je pa čoln se nenado- ma pogreznil. Vsi so bili vrže- ni v vodo. Z nadčloveškimi silami in naporom je oče po- pol ure trajajočem prizade- vanju rešil svojega sinčka Donalda pred smrtjo v vodi, toda je bil končno sam tako izmučen, da je zginil pod vo- do in utonil. Chagrin reka je radi zadnjega deževja precej narastla in je jako deroča.

Lepa hčerka

Mrs. Frank Rovere, 14211 Thames Ave. je bila obdarje- na z zelo hčerko. Mamica in hčerka, vse zdravo. Naše če- stitke!

Na obisk

Misses Lillian in Mamie Gli- ha, 5606 Bonna Ave. sta šli na obisk k svojim sorodnikom v Joliet. Srečno pot in vesel po- vratek v rojstni Cleveland.

Vojni veterani so dobili 22 milijard v bonusih od vlade Zedinjenih držav

Washington, 31. julija. — Vla- da Zedinjenih držav je izplača- la svojim vojnim veteranom in- njih sorodnikom od revolucijske vojne sem pa vse do danes ogromno svoto, ki znaša \$22,000,000,000.

Natančna svota je pravzaprav \$21,993,632,266.78. Ta svota je bila izplačana od leta 1788 pa vse do 1. julija 1937.

Tekom enajst mesecev zad- njega leta so dobili vojni vete- rani \$757,515,023.92. To je po- leg onih \$2,000,000,000, ki so bili nakazani kot bonus vojnim veteranom izza svetovne vojne.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po mnogih naših naselbinah

V Johnstownu, Pa., je umrl rojak Luka Peterka, star 63 let in doma od Moravč pri Kamni- ku. V Ameriki je bil čez 30 let. Svoječasno je živel v Forest City-u, odkoder se je pred 18. leti preselil v Johnstown.

Rudarji v rovih Betlehem Steel Co. še vedno stavkajo. Je- klarski delavci so se z malimi izjemami podali zopet na de- lo, med njimi mnogo ni- ših rojakov, toda zadovoljni ni- so, kot tudi oni ne, ki so med stavko delali.

V Milwaukee je stal pred so- dnikom mladi Anton Bolskar, ki je po nesreči povozil neko staro ženico, ki je potem umrla za po- škodbami. Ker so priče ugodno izjavile za Bolskarja, je bil sled- nji obsojen samo v plačilo \$50. globe.

Položaj v Španiji

Perpignan, 31. julija. — Vojno- sodišče nacionalistov je obsodi- lo večeraj dva francoska držav- ljana v smrt, ker sta bila spo- znana krivim, da sta prejela 100,000 frankov in sta za to plačilo širila bolezenske bacile v taboru nacionalistov. Na špan- skem socialističnem parniku An- drais Emendi je bilo večeraj ubi- tih 25 mož posadke, ko je bil parnik napaden od štirih sub- marinov, katerih pripadnost se ni mogla dognati. Poleg tega so- nacionalistične bojne ladje več- eraj zaplenili tri parnike, oblože- ne z živili in orožjem za špan- ske socialiste. V okolici Madrida je dozdnevno vse mirno, toda oči- vidno se oba tabora pripravlja- ta za nove naskoke.

Boljša plača

Vsi delavci, ki so zaposleni pri okrajni vladi in pod inženir- jem McWilliamsom dobijo od- prvega avgusta naprej za 12 centov in pol več plače na uro. Njih sedanja plača je 60 centov na uro, od avgusta naprej bo 72 centov in pol in 1. januarja do- bijo nadaljno zvišanje, tako da bo njih plača znašala 85 centov na uro. Delavci so tedensko za- posleni po 34 ur.

Kdo kaj ve?

Iz starega kraja smo napro- šeni, da naj rojaki pozvedo za- rojaka Johna Obrez, ki je svoje- časno bival v Cleveland, pozne- je je šel pa v Milwaukee. Do- mov se ni oglasil že šest let. Kdor bi kaj vedel o njem, je na- prošen, da blagovoli sporočiti to našemu uredništvu.

Važna seja

Danes ima podružnica št. 49 SZZ važno mesečno sejo. Ker se gre radi nujno važne zadeve o- članice prošene, da se udeležijo v polnem številu. — Predsednica.

Kompanija plača bonus

A d d resograph - Multigraph kompanija, ki ima svoje tovar- ne v bližnjem Euclidu in kjer je zaposlenih več sto Slovencev, naznanja, da bo plačala vsem uslužbencem poseben bonus in da bodo dobili tudi počitnice s plačo. Tovarna je zaprla vrata v soboto. Vsi uslužbenci so odšli na počitnice. Oni, ki so ne- prestano uslužbeni pri kompani- ji eno leto ali več, dobijo dva tedna počitnic s plačo, a oni, ki niso pri kompaniji še eno leto, dobijo dva tedna počitnic in eno- tedensko plačo. Poleg tega do- bijo vsi uslužbenci še poseben bonus, ki bo enak enotedenski plači. Kompanija je naredila tekom prvih šestih mesecev le- tošnjega leta \$1,191,000 čistega dobička.

Ropar Widmar

Policija v Clevelandu ima do- sedaj tri roparji na varnem, ki so pretekli teden oropali podru- žnico Central National banke na Coventry Rd. Odnegli so \$18- 000, toda policija je bila na me- stu in roparji so bili tako pre- strašeni, da so vrgli denar proč. Med roparji je tudi John Wid- mar, ki je pobeگل kaznenec iz Jefferson, Mo., in doma iz Illi- noisa. Pri Widmarju je polici- ja dobila \$3,110.00, kar je imel v varnostnem predalu iste ban- ke, katero je pomagal oropati, v- njegovem stanovanju so pa do- bili še \$1800. Računa se, da imajo roparji še \$35,000 nakra- denega denarja v neki drugi banki. Policija je zaplenila tu- di dva dragocena, nova avtomo- bila, last Widmarja in še nekega drugega roparja.

V bolnišnico

S Svetkovo ambulanco je bi- la v soboto večer odpeljana v Glenville bolnišnico Mrs. Mary Omerza, 15500 Daniel

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalci: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$8.00.
 Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 179, Mon., Aug. 2, 1937

Blizajoče županske volitve v Clevelandu

Poletna vročina, deloma pa obilni dež, poleg tega pa delavske razmere in borbe so nam doslej puščale malo časa, da bi se ozrli po politiki in motrili, kaj se za nas pripravlja v politični skledi. Prišel je pa čas, da obrnete svojo pozornost v to smernico. Politično nezaveden narod je bil od nekdanj predmet izkoriščanja, mnogokrat ni dobival niti drobtin, ko je zahteval kos kruha, dočim so oni, ki so v prvi vrsti zavzeti za politiko, vselej dobro postreženi.

Mi ne bomo govorili danes o kandidatih za župana podrobneje, pač pa jih bomo samo omenili. Kajti poleg kandidatov ima Cleveland letos toliko perečih vprašanj go-spodarskega značaja, da je več kot potrebno, da obrnete vso svojo pozornost tekočim dogodkom in javnem življenju.

Najprvo glede kandidatov. Republikanci so letos tako slabi v Clevelandu, katera slabost je posledica lanske ogromne zmage Roosevelta, da imajo enega samega kandidata, in to je sedanji župan Harold Burton. Osebnost pošten človek, deloven, pa se mu očitno, da je preveč na strani kompanij kot da bi od časa do časa postregel tudi delavcem in poslušal njih zahteve.

Kot demokratska kandidirata dva, in sicer je eden, okrajni inženir McWilliams, uradni kandidat demokratske stranke, katerega so odobrili precinktni načelniki in varni voditelji. Drugi je pa neodvisen demokratski kandidat O'Donnell, bivši profesor na John Carroll univerzi, ki je opustil profesuro, se posvetil politiki in naznanil svojo kandidaturo za župana. Tretji kandidat, ki sploh pride v poštev je najnovejši došlec Tom Martin, član šolskega odbora, katerega je izbrala C. I. O. unija. Mogoče bodo tudi komunisti postavili kandidata in mogoče tudi socialisti, toda oba slednja sploh ne prideta v poštev.

Poleg župana se vršijo letos volitve tudi za mestno zbornico, za 33 councilmanov. Jugoslovani imamo danes v mestni zbornici pet naših ljudi, in sicer so štirje Slovenci, eden Hrvat. Vseh pet bo ponovno kandidiralo v mestno zbornico. Dolžnost volivcev v dotičnih varhah je bila zasledovati poslovanje njih zastopnikov v mestni zbornici in na volivni dan jih soditi po njih delih. Pričakuje se, da bomo imeli več slovenskih kandidatov vsaj v treh varhah, in bo torej vsaj volivna doba pred primarnimi volitvami med nami zelo živahna. Novi councilmani, ki bodo izvoljeni, bodo dobivali po \$3,000 plače na leto namesto \$1800 kot dosedaj.

Prihodnji župan in prihodnja mestna zbornica bodo morali rešiti sledeče probleme, ki se vlečejo že dve leti od Poncija do Pilata: 1.—Povečanje mestne elektrarne, da bo lahko postregla s ceneno elektriko več odjemalcem. Sedanja administracija ni prijazna tej spremembi. 2.—Končna rešitev plinskega vprašanja. Verodostojni inženirji so dognali, da bi kompanija lahko znižala ceno plinu za najmanj 15 odstotkov. Recimo, da znaša vaš račun za plin celo leto \$60.00. Če bi se znižala cena plinu za 15 odstotkov, pomeni to, da ostane v vašem žepu na leto \$15.00. S tem si skoro kupite novo obleko.

3.—Vprašanje nove pogodbe s cestno železnico. Nad eno leto mešajo to vročo kašo politični mešetarji in privatni podjetniki, pa je še danes tako vroča kot je bila lanske leto. Gre se za boljše postrežbo pri vožnji, za nižjo voznino, kar se da pod pametnim vodstvom lahko doseči. In poleg vseh teh problemov bo potrebno glasovati še glede sedmih važnih sprememb pri mestni administraciji in v mestnem carjarju. Ti podatki naj vam služijo v dokaz, kako je potrebna vaša navzočnost pri letošnjih volitvah.

Primarne volitve, pri katerih se bo izbralo dva županska kandidata in po dva kandidata za mestno zbornico iz vsake varde, so enako visokega pomena kot glavne volitve. Udeležite se primarnih volitev, da pomagate svojem kandidatu do zmage. Mi se v primarne volitve ne bomo dosti vtikali, kajti te volitve so za narod, da izbira sam svoje kandidate.

Glavne volitve so pa prvi terek v novembru. Glejte, da boste pravilno registrirani, ako ste se preselili od zadnjih volitev, ali ako ste postali državljani ali ako ste dosegli polnoletnost. Letošnja delavska borba potrebuje slehernega moža in ženo, da izvaja svojo državljansko dolžnost.

Kaj pravite!

Sportnik Painter, ki je bil obsojen radi manipulacij pri Union banki v ječo, je zdaj v javni bolnici v Columbusu. V sled slabega zdravja ne more biti v jetnišnici, pravijo. Torej je le res, kot pravijo, da lažje pride kamela skozi šivankino uho, kot bogatin v ječo.

Kadar se hočemo pohvaliti z dobro udeležbo na pikniku, pravimo: vsega je zmanjkalo! To je napek! Lahko kdo reče: premalo ste pripravili!

Za otročnice priporočajo lahko juho. Kaj pa je lahka juha? Na to vprašanje je odgovoril mož, ki je ženi skuhal juho iz samih kurjih peres in trdil, da lažje pač ne more skuhati.

BESEDA IZ NARODA

Kakor sanje...

Cleveland, O. — Kakor lepe sanje hitro minejo, tako hitro je minil prekrasni in pomenljivi slovenski dan 25. julija. Za ta veliki slovenski praznik je narodno in kulturno delovni mož g. Anton Grdina zbral skupaj vse najboljše govornike, kar jih naš narod premore, da bodo govorili ob odkritju spomenika Ivana Cankarja. V ta namen je pripeljal Mr. Joe Grdina iz daljne Ljubljane dva odlična jugoslovanska gosta, to sta dr. France Trdan in g. ravnatelj Julij Slapšak, da bosta pričujoča ob odkritju tega spomenika.

Mr. Anton Grdina je bil prvi in iskreni govornik, ki govori tako kot dela. Potem je prevzel vodstvo programa Mr. John L. Mihelich, nakar so sledili drugi govorniki.

Kot prvega je bil pred dvema letoma postavljen spomenik škofu Baragi v kulturnem vrtu. On si je s svojim požrtvovalnim delom v Ameriki zaslužil, da je dobil prvo častno mesto v Jugoslovanskem kulturnem vrtu.

Lansko leto je bil postavljen spomenik našemu neprecenljivemu primorskemu pesniku in preroku Simonu Gregorčiču. V kamenito ploščo so mojstri vklesali njegove mile obrazne poteze. Njegov kip stoji tam v prekrasem Jugoslovanskem kulturnem vrtu. To je nam Primorcem najdražji zaklad, katerega ne samo mi Primorci ljubimo in visoko cenimo njegove preroške poezije, ampak tudi vsi, ki se seznanijo z njimi gotovo vzljubijo tega velikega moža in duhovnika. Ob pogledu nanj stopijo človeku nemoje solze v oči, ko se spomni na tisto njegovo gorečo željo, ki jo je izrazil v pesmi, da si želi nazaj v planinski raj. Da, tudi mi si želimo nazaj v naš nezgledni planinski raj. Njegov kip v kulturnem vrtu nam je v tolažbo, da ga imamo med seboj. Mi smo zdaj tu, in ne moremo ne naprej ne nazaj. Počutimo se kot se je pesnik Gregorčič v tihi tožbi. Amerika je naša druga dobra mati, toda le toliko časa, dokler smo ji mi dobri in ubogljivi otroci. Le prava mati lahko ljubi svoje otroke tudi takrat, ko je neubogljiv. Blagor tistim, ki lahko ostanejo vedno v svoji rojstni domovini ter se zadovoljijo s tem, kar imajo. Kateri pa srečo po svetu lovimo, nam samo razočaranje nasproti hiti.

Prav je, da na tem mestu ponovim dobesedno govor, ki ga je imel dr. Trdan ob spomeniku Simonu Gregorčiču v nedeljo 25. julija. Njegove iskrene in globoko zamišljene besede nam bodo ostale za vedno v duši. Takole je govoril dr. Trdan:

Odbor Jugoslovanskega kulturnega vrta je iz nepregledne vrste naših duševnih velikánov in kulturnih delavcev odbral kot nekako troperske detelje: Barago, Cankarja in Gregorčiča. Ta izbira se zdi primerna in kaj posrečena. Baraga, oče slovenskih ameriških misijonarjev in nekaj ka-žipot našim ameriškim izseljencem. Cankar, umetnik slovenske proze, Gregorčič pa pevec naših domov in našega ljudstva.

Gregorčič je bil izrazit domoroden lirčen pesnik. Z rodoljubnim pesništvom je začel kot mladenič, nadaljeval kot duhovnik in končal kot dozorel mož. Liki večna luč je brlela v njegovem mehko čutečem srcu vse življenje ljubezen do rodne grude in do preproste vaškega življenja. Zato je postal že s prvimi zvezkom svojih

jih poezij, ki so prvokrat izšle pred nekako 54 leti, namah ljubljence našega naroda. Že v prvih mesecih so bile poezije razprodane in takratni književnik Levec jih je imenoval "zlato knjigo."

Gregorčič je bil pesnik svojega in človeškega gorja. Zalostna usoda slovenskega naroda, dela in trpljenja polno življenje našega slovenskega človeka, vse to je njegovo bolestno stanje še poglobilo. Kot misleč duh je razglabljal o Bogu, človeku in življenju ter kmalu prišel do globokega svetopisemskega spoznanja: vse je minljivo in ničeno.

Vendar pa ni zanikal življenja, tudi se ni udaljal brezvolji, nasprotno, iskal je izhoda iz življenjskega gorja in ga tudi našel na tem svetu v odpovedi in delu za človeštvo, v onstranskem življenju, pa v nadzemski sreči. "Življenje ni praznik, življenje naj bo delo in dan!" Delo je namen našega življenja, skrb za nesrečnega brata in za sirote naša dolžnost.

Kmet-poet je Gregorčič imenoval samega sebe in s tem najboljše označil svojo poezijo. Snov njegovih pesmi je pogosto zajeta iz kmetkega življenja. On ne opeva naravno lepoto naših gorskih vrhov, polja in voda, v njegovih pesmih nastopa slovenski fant, ko odhaja k vojakom, v njegovih pesmih nastopa slovensko dekle, ki trepetja za življenje svojega zaročenca, ko se nahaja na bojnem polju. Gregorčič je zapel visoko pesem naših kmetki hiši, ki nam je dala vse naše velike može: vse mati kmetka je zibala, iz kmetških so izšli domov.

Gregorčičeva pesem nam je odprla oči za naš dom in za vse, kar je naše, slovensko in tako odkrila prvotne vire naše narodne literature in kulture. Zato bere Gregorčiča vse in ga tudi vse razume. Njegove pesmi so našle odprto pot med naš narod. Njegove poezije, ki jih je leta 1908 Mohorjeva družba v 80,000 izvodih poslala med slovensko ljudstvo, budijo veselje in ljubezen tudi do slovenske knige. Z vročo željo, da bi tudi ta doprsna soha vzbujala v vas in vaših potomci podobno domovinsko ljubezen, zaključujem z vzklikom: nezveljiva slava njegovemu imenu!

V imenu Primorcev se pristrano zahvaljujem g. govorniku za njegove iskrene besede. Enako se toplo zahvaljujemo tudi g. sodniku Franku Lauschetu, ki se je v čustvenih besedah spomnil našega Gregorčiča.

Potem smo se pa odpeljali v Puritas Springs park. Tukaj je bilo vsega v izobilju pripravljenega. Edino dež nam je pokvaril del programa. Kljub popoldanskemu slabemu vremenu, pa smo bili vsi veseli volje.

Naj omenim še par besed našim zavednim slovenskim ženam in dekletom, ki so se udeležile slavnosti v narodnih nošah. Klub slovenskih narodnih noš se najtopleje zahvaljuje vsem za ogromno udeležbo. Izgledale so res sijajno. Slovenci so lahko ponosni, da imajo med seboj toliko zavednih žen in deklet, ki po-kažejo javnosti prekrasno narodno nošo. Prav lepa hvala tudi predsednici newburškega kluba narodnih noš, Mrs. Zagar, ki je pripeljala tako lepo številno žen in deklet. Enako gre zahvala tudi Mrs. Frances Kosten iz Euclida za njih lepo udeležbo.

Omeniti moram tudi, da so se vezalniki krožki tudi imenito postavili v kulturnem vrtu in v Puritas Springs parku

pod vodstvom Mrs. Albine Novak.

Mrs. Rosalie Streiner, tajnica.

Če človek išče, pa najde

Cleveland, O. — Po Ameriki imamo še precej teh starih naseljencev, kateri se ne pobrigajo, kaj bo od danes do jutri. Le kadar jim voda v grlo teče, potem kličejo, ali pa morajo drugi zanje klicati—pomoč. Dovolj jih je še takih med Slovenci.

Drugo je, da jih je še mnogo, kateri imajo sorodnike v stari domovini, nekateri žene ali pa otroke in vendar jih ne obveščajo kje so, kje bi se jih našlo v slučaju, da želijo o njih zvedeti. Potem se pa sorodniki obračajo na poznanke ali nepoznanke za nasvet in naslov.

Tudi jaz sem imel tak slučaj na roki, da polizvem ali pomagam izvedeti o nekom, če je še pri življenju, ali pa ga je že vzela smrt. Takole se je glasilo pismo, ki prosí pomoč v iskanju:

"Dragi Franc! Prosila bi Te prav lepo, če bi bil tako dober, dabi zvedel za brata od Petračevih mater iz Dolskega. Piše se Johan Hočevar, rojen leta 1862 na Količevem, fara Dob. Oženjen je bil v Dragomlju pri Domžalah. Bil je vdovec in ni pisal domov že enajst let. Njegov zadnji naslov je bil 1287 E. 55th St., Cleveland, O."

Oglasil sem se na omenjenem naslovu in sem se spomnil, da je to ravno tista hiša, kjer sem se prvič oglasil pri Louis Jalovcu v letu 1906. Od takrat jih je tam že veliko prihajalo in odhajalo. Sedanjí stanovalci se ne spominjajo tega imena, dasi-ravno se tudi pišejo za Hočevarja. Poslan sem bil k Mrs. Grebenc na 222d St.

No, šel sem tje, pa mi je rekla: "Se ne spominjam. Pojdi k Joe Metliki na Sylvia Ave., kjer imajo grocerijo. On je imel tisti prostor pred enajstimi leti."

Oglasil sem se pri Joe Metliki. Med tem sem bil pa že obvestil Mary Sila, na katero je bilo pismo naslovljeno, naj tudi ona tam poišče. Izvedeli smo tole. Da je res tam živel človek ali rojak s takim imenom, ki je stanoval pri družini Tekave, menda leta 1926 ali 1927. Zaposlen je bil v neki tovarni v Warren, O., ter je prihajal v Cleveland na obiske. Neki dan je sedel na stolu, pa mu je postalo slabo, pa je umrl.

Zato je treba zvedeti, kje stanuje Mrs. Tekavec, ki bi morda dala kaj več natančnega v tej zamotani zadevi. Mr. Metlika mi je rekel, naj grem k Matt Kučarju, ki ima restavracijo na vogalu St. Clair Ave. in 38. ceta. Šel sem torej tje.

Ko sem prišel v restavracijo, je lepo dišalo. Na mizah so stale skodelice juhe, pripravljene za delavce, ki bodo pridrevili iz tovarna na okusno kosilo. Mikalo me je kar prisesti, pa nisem imel časa. Povedal sem Kučarjevi mami, kaj bi rad. Ona mi je pa rekla, naj vprašam Matevža, ki bo kaj več vedel. In res, ta mi je povedal, da stanuje Mrs. Tekavec na Spencer Ave., za številko pa ni vedel.

Hajdimo na Spencer Ave. Zdaj se ne bom skesal, ko se že bliža rešitev zagonetke. Ko pridem na Spencer Ave., vprašam dva fantiča, kje živi Tekavčeva mama. Eden fantov me je zvedavo pogledal in rekel: "Ti si pa Barbič!" Začudil sem se in ga vprašal, odkod me pozna. "Jaz sem Veharjev," je rekel, "tistale hiša je pa Tekavčeva."

Aha, vse gre lepo naprej, kot bi pisal roman. Mary je bila malo v skrbih od kraja, češ, kaj pa ta išče tod? Ko sem ji razložil vzrok moje poti, mi je začela praviti, izprva pomalem,

pozneje pa več. Povedala mi je, da je John Hočevar nekega dne, ko je postavila predenj guljaž, polento, solato in take stvari, ki so za življenje potrebne, naenkrat prenehal dihati. Hitro so poklicali ambulanco, da ga je odpeljala v St. Clair bolnico. Spotoma je re-vež umrl. Ampak Mrs. Tekavec pa se ni spominjala natančno, kdaj bi to bilo. Več bi pa morda povedala Mrs. Prešeren, ker je njen mož kmalu potem umrl. Naj vprašam njeno sestro zraven Ladiha na 55. cesti.

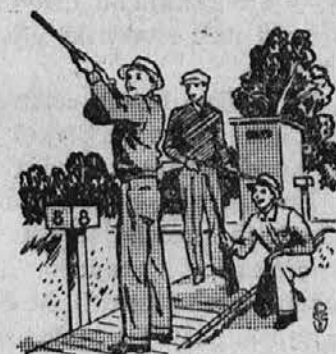
Zvedel sem, da je Prešeren umrl 19. februarja 1931. Zdelo se mi je, da bom še največ zvedel v okrajni mrtvašnici na 730 Lakeside Ave., ko sem bil gotov, da ga je imela v rokah policija radi nagle smrti, torej so ga gotovo peljali v okrajno mrtvašnico, da ga pregleda mrliški oglednik. To še posebno, ker ni bil pri nobenem društvu in je okraj preskrbel pogreb.

Bil sem že prej v mrtvašnici radi neke druge zadeve in so me že poznali. Takoj smo šli gledat v knjige. Listali smo po letu 1930 in 1931, pa niso nič našli. Gremo nazaj na leto 1924 in 1925 in smo našli ime John Hočevar, 1314 E. 55th St., pregledan po mrliškem ogledniku A. P. Hamonda 28. novembra 1925. Dalje je stalo v knjigi, da je imel ranjki rujave oči, kostanjeve lase, brez brade, brez brk, obraza rumenkastega, velikost: 5 čevljev 11 palcev, težak srednja, poklic: delavec-težak. Truplo ni kazalo pri preiskavi nobenih znakov nasilja. Umrl je sedeč na stolu v kuhinji. Vzrok smrti: zatečena jetra, izkrvavitve, močno delujoč možganski pritisk in alkohol.

Torej onim, ki ga iščejo, naj bo povedano, da je umrl 28. novembra 1925, v hiši na 1314 E. 55th St., Cleveland, Ohio. Te hiše ni več tam, ampak je zdaj tam tovarna. Tako se je končalo.

(Dalle na 3. strani)

Izid strelskih tekem SLZ

Naj nekoliko poročam o pretekli tekmi lovskega klubov, ki se je vršila v nedeljo 18. julija na barbertonskem strelišču v Rittman, O. Tekme so se udeležili sledeči klubi, ki spadajo k Slovenski lovski zvezi: Euclid Rifle klub, Rainbow Hunting klub in Barbertonski lovski klub.

Malo pred tekmo je predsednik lovske zveze, sobrat Joseph Lekšan, sklical vse klube skupaj ter jim podal potrebna navodila in določila v tekmi. Točno ob pol dveh se je pričela tekma. Streljali so klubi bo sledenjem redu:

Barbertonski klub:
 Gerbec F. 17
 Gerbec A. 19
 Lekšan J. 19
 Heim F. 15
 Muren A. 13

Euclid Rifle:
 Kastelic 12
 Baraga 15
 Sober 12
 Zabukovec 12
 Plesec 12

Rainbow klub:
 Fortuna 10
 Zabukovec 9
 Miller 8
 Hočevar 16
 Globokar 16

Druga skupina:
 Barbertonski klub:
 Zupec 17
 Gradisher 15
 Smrdel 14
 Turšič 20
 Brunsky 19

Euclid Rifle:
 Sepic 16
 Jazbec 7
 Mandel 13
 Janževič 16
 Dolenc 13

Rainbow klub:
 Rus 14
 Jerich 7
 Krečič 9
 Kic 10
 Oblak 4

Skupaj: Barbertonski klub 168, Euclid klub 128, Rainbow klub 103.

Ko je bila tekma končana, je sporočil predsednik J. Lekšan rezultat tekme vsem klubom. Nadalje je sporočil, da se bo vršila prihodnja strelska tekma pri Euclid Rifle klubu, ker se Lorainski klub ni udeležil tekme. Čas prihodnje tekme bo odločil Euclid Rifle klub.

Ker tajnika SLZ ni bilo nar-vožnega, je vodil tajniške posle tajnik Barbertonskega lovskega kluba.

Po tekmi se je razvila vsesplošna vesela zabava, ki je trajala do črne noči in kar težko so se ločili prijatelji drug od drugega. Zdaj komaj čakamo, da se udarimo pri drugi tekmi, ki bo odločila last zastave. Lovski pozdrav vsem skupaj,

John Opeka.

Če verjamele al' pa ne

Dva naša draga rojaka v tej deželi sta se namenila, da obiščeta po dolgem času zopet staro domovino in da vidita, kak zvon pri sv. Trojici še tako lepo poje kot je pel nekdanj.

Da se bosta bolj postavila in hitreje potovala iz kraja v kraj, sta vzela s seboj avtomobil. Kdo bi vedno čakal gemistarja ali pa naročal voz za vsak izlet v ta ali oni kraj.

Prijatelji so jima naročali naj obiščeta tega in tega, izročita lepe pozdrave in nekaj od-pustkov s "casarsko" podobno. Saj veste, kako je.

In sta šla, pa sta obiskovala razne kraje v mili naši Sloveniji. Povsod sta bila sprejeta z odprtimi rokami in v te odpre-roke sta polagala finančne pozdrave od preko luže.

Tudi v Ribnico sta bila name-njena. V Sodražici sta naročila kosilo in sta bila prav dobro volje, ko sta jo prasila po cesti proti vesoljni Ribnici, ki bi moralo biti že mesto, ampak če se ni, pa bo.

Pa vidita ob cesti fantka, ki pase koze. Dobro razpoložena Amerikanca nista mogla druga-ge, da sta dala duška svoji prešernosti in dobri volji, pa sta si rekla, da bosta fantka malo potegnili. Seve, nista vedela, da je fantek iz Ribnice doma in da jima bo šala prifrčala nazaj ter jima hudo narobe hodila.

Ustavita avo in pokličeta fantka k sebi. Bistrogledni fantek ju radovedno ogleduje, se reče, avto še bolj kot bogata gospoda v njem. Eden vpraša fantka:

"Pa si kaj kunšten, fantek?"
 "Ne vajm, menda sem."
 "No, če si, pa povej, zakaj ima koza gori zavihan rep?"
 "Joj, to pa vem, kaj ne bom vedel," se nasmeje fantek.
 "Pa povej."
 "Vejste, gaspud, zato ga ima gori privihanega, da jo vi lahko v r. . . pišete," se odreže fantek in jo ubere za kozami. Ameri-kanca pa nista rekla nič.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namikom izvirnika K. Maza

"Sem k meni! Čisto trdo k meni se stisni! Na desni je luknja! Da ne padeš v sobo!"

Prestrašil se je menda, hlastno se je pomaknil bliže. Skozi špranje poda se je vsul gost dež golobjeka na cenjene zborovalce.

"Spet tista prokleta mačka!" so se hudovali.

"Naj jo vrag vzame!" je zmerjal trgovec. Vsi vprek so kašljali, kihali in pihali.

"Puh! Ah! Oh!" je pihal tudi Halef. Ostri prah mu je silil v nos in v usta. Krčevito se je napenjal, da bi premagal kihce.

"Pazi, da ne kihneš!"

Tudi sam sem si moral tiščati robec na nos in na usta. Ves golobjak je bil poln prahu.

"Da, gospod, ne bom kih—ah!—ni!—Nihče me ne bo čul—ah!—ni!—Nihče me ne bo čul! Ohhhh—! Ihhhh—bhhhh—ghhhh—dhhhh—! Pomagaj, gospod! O Allah—!"

Ostri prah mu je vse huje dražil nos. Sopihal je, hihital v sebe in se premagoval, ves se je tresel.

Pa vse zaman. Z naglimi koraki se je bližala nesreča. Zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Obupno je drhtel in se me oklepal.

"O Allah—! Ihhhh—!" In nato je prasknilo na dan dolgo zadržano kihanje.

"O Allah—illlll—allll—ah—ha—ha—ha—hab—habciiii—habciiii—uh!"

Ves golobjak se je tresel. "Gospod—! Habciiii—! Habciiii—! Habciiii—! O Mohamed, pod se udara!"

Tiho je mislil povedati tiste besede, pa na ves glas je zakričal. Zmanjkalo mu je tal.

Zagrabil me je za roko, tudi mene bi bil potegnil za seboj. Iztrgal sem se mu.

In tako je zagrmelo, kot bi se hiša podirala. Halef je izginil v globočini in gost oblak prahu in nesnage ga je zakril. Iz oblaka je donelo divje vpitje, preklinjanje, kihanje in kašljanje. Bilo je, kot da se je peklo odprlo.

Tudi sam sem že napol visel v zraku. Pognal sem se, dvignil noge, še enkrat sem se pognal in bil sem na varnih svilih. Strgal sem si robec z nosu ter kihal in kašljal, kot da sem plačan. Vseeno mi je že bilo, če so me tudi čuli.

Iz sobe je donel divji šunder. Vsekakor je bil Halef v nevarnosti. Luč je še gorela. Ali so ga prijeli? Ali se jim je izmuznil?

Planil sem po stopnicah. Krik in vik mi je povedal, kje so vrata v sobo. Potipal sem in otpal klin na vrvi. Taki zapahi so na jutrovem v rabi. Vrata zapahnejo od zunaj.

Sunil sem vrata, odprla so se. Gost, bodeč prah mi je zavalovel naproti. Le motno je prodrala luč skozi meglo.

Zagledal sem divjo zmešnjava rok, nog, krepelcev, vse se je gibalo in premikalo in dvigalo in padalo. In vmes je donel krik in vik, kihanje in kašljanje in preklinjanje in tleskanje, kot bi nekdo na vso moč opletal z bičem krog sebe. Drug drugega so si bili v laseh, vsak je mislil, da je zagrabil nepričakovane vasiljivca.

Halef je kričal: "Gospod, si tudi ti padel v sobo?"

"Tule sem!"

"Pomagaj! Pomagaj! Imajo me!"

Skočil sem v živo gnečo. Brez pomisleka, saj je šlo za življenje mojega Halefa.

Res so ga imeli. Zgrabil sem ga za levico, jim ga iztrgal in ga sunil skozi vrata. Še nekaj

udarcev s pestmi na desno in levo, pa so me izpustili. Skočil sem tudi sam skozi vrata, jih zaprl in zapahnil.

"Halef!"

"Tukaj!"

"Si ranjen?"

"Ne."

"Beživa!"

"Da! Kam?"

"Po stopnicah."

Pograbil sem ga za roko in potegnil za seboj.

Spodaj na dvorišču so se oglašili ljudje. Čuli so krik in vik pa so prišli gledat, kaj se je zgodilo.

Zdrknila sva po stopnicah, podrla nekaj ljudi, planila črez dvorišče in skozi plot. Tam sva obstala in si oddahnili. Odprtino v plotu sem spet zadela.

"Hvala Allahu!" je pravil Halef. "Živ človek me ne spravi več v tak golobjak!"

"Saj te tudi topot nihče ni spravil! Tja gori!"

"Je res! Sam sem vsega kriv. Ampak lepo je bilo in moj bič je deloval, da ga bodo ti lopovi še dolgo pomnili! Ali čuješ! Kako kričijo!"

"Iščejo nas. Kje sta Očko in Omar?"

"Tukaj!" sta se oglasila.

"So konji pripravljeni?"

"Že dolgo."

"V sedla in ven na ulico pa iz mesta!"

"Planili smo na konje. Puški sta viseli ob sedlu, vzel sem ju na rame. Dvoriščna vrata so bila odprta, nemoteno smo odjezdili.

Halef je jezdil poleg mene. "Kam pojdemo? Poznaš pot? Bi ne bilo bolje, če bi koga vprašali, kod se pride v Strumico?"

"Ne. Nikomur ni treba vedeti, kam smo namenjeni. Samo da pridemo iz mesta ven! Zunanaj bomo že našli pravo pot."

"Pa moramo bežati?"

"Odit moramo. To je zaenkrat najbolje. Ako misliš, da bežimo, pa si misli tako! Zvedel sem, kje tiči Barud el-Amazat, našli ga bomo. Naprej!"

Kmalu je bil Melnik za nami. Ko smo davi prispeli, nismo mislili, da ga bomo tako naglo zapustili.

Krvosos

Tema je bila, le toliko smo videli, da jezdimo po nadelani, izvoženi cesti.

Kod jezdimo, o tem niti pojma nisem imel. Le to sem vedel, da moramo priti v Strumico, ki jo Turki Ostromdžo imenujejo. Iz Melnika se pride v Strumico črez Petrič, pot pelje naravnost na zapad. Toda vedeli so v Melniku, da smo namenjeni in Strumico, verjetno je bilo, da nas bodo zasledovali, zato sem jim zabrisal sled in se obrnil za Melnikom naravnost na sever.

Halef se je koj oglašil. "Kam pa jezdiš, gospod? S pota si krenil!"

"Da. Zasledovali nas bodo in nas iskali v smeri proti Petriču. Zmešal jim bom sled."

"Kako pa boš našel v Strumico?"

"Severno od tod pelje druga cesta vzporedno z našo v dolino Strumice. Tisto bomo poiskali."

"Ampak paziti moramo! Tema je!"

Ježdili smo po ledini, pa kmalu dospeli do nekeke ceste. Od leve sem čul škripanje koles. Krenili smo za glasom in došli okorno kmetstvo vozilo z volovsko vprego. Voznik je stopal pred voli. Na ogromnem, vzbočenem jarmu je visela papirnata svetiljka.

"Kam pa?" sem vprašal voznika.

(Dalje prihodnjič)

1937	AVG.	1937
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

AVGUST

8.—Piknik združenih društev fare sv. Vida na Pintarjevi farmi.

15.—Društvo Slovenski Napredni Farmer št. 44 SDZ priredi piknik v proslavo 10-letnice obstanka pri Antonu Debevcu v Madisonu, O.

15.—Slovenska šola S. N. Doma na St. Clair Ave. ima svoj piknik na Močilnikarjevi farmi.

29.—Podružnica št. 32 SZZ praznuje 8. obletnico.

29.—Klub slovenskih vdov priredi piknik na Strumbljevi, zdaj Jagrovi farmi.

SEPTEMBER

4.—Skupna društva SSPZ, Olimpiada, tri dni, v avditoriju S. N. Doma.

11.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

12.—Piknik skupnih društev fare sv. Kristine na špelkotovih prostorih.

12.—Jugoslovanski delavski dom v West Parku otvori kampanjo za nov narodni dom z velikim piknikom in bogatim sporedom.

19.—Koncert Združenih mladinskih zborov v S. N. Domu na St. Clair Ave.

25.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

26.—Igra in ples Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

OKTOBER

2.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

3.—Koncert "Kanařkov" v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

9.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

17.—Radniška organizacija, koncert v avditoriju S. N. D.

23.—Društvo Clairwood št. 40 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

24.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Carniola Hive št. 493 TM, ples v avditoriju S. N. Doma.

31.—Dramatično društvo Ivar Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

7.—25-letnica društva Kras št. 8 SDZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

7.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi jesensko zabavo v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd.

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevskega zbora Črički v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

20.—Društvo Svobodomiselnice Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

21.—Koncert Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

1935

JANUAR

7.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Cleveland-skih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

30.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

Če človek išče, pa najde

(Nadaljevanje iz 2. strani)

čala pot njegovega življenja. Kaj so storili s truplom, mi niso povedali in nisem spraševal.

Vidite, rojaki, tako je, če človek ni pri društvu. Vsem onim, ki niso še pri kakem društvu, svetujem, da pristopite, ker tako dobite vsaj dostojen pogreb.

Če ste bili pri društvu, potem ne bi bilo takega iskanja, če bi slučajno kdo za vas spraševal.

S tem končam moje poročilo o tej zamotani zadevi, ker je rešena od moje strani. Ako bi preiskoval detektiv ali pravnik, bi stalo precej. Tako pa ni stalo nič. Ako bi bil jaz v zbornici advokatov, bi me izključili, ker zastoj se ne sme delati.

Frank Barbič,

19511 Muskoka Ave.

IZ DOMOVINE

—Nenadna smrt. Predzadnjo nedeljo zjutraj je opazil posestnik Janez Erjavec iz Zglavnice vračajoč se domov od maše na Polšniku, pri svojem skednju v travniku ležati nekega starejšega človeka. Sprva se ni mnogo zmenil zanj. Pozneje pa je k njemu pristopil in je ves prestrašen doglal, da je bil človek mrtev.

Bil je to 72 letni kočar Alojzij Pilar, ki ga je zadela srčna kap. Pokojnik je doma iz Bukovce. Šel je k jutnji maši na Polšnik, med potjo pa mu je prišlo slabo in bilo je po njem. Prenesli so ga na dom. Pokojnik je bil miren mož.

—Velik požar pri Škocijanu. Na 20. junija je izbruhnil požar v vasi Zloganje v seniku posestnika Urbana Srnjaka. Goreti je začelo tako nenadno in neopaženo, da niso niti kosci, ki so prav v tistem času odhajali na delo iz vasi, nič opazili. Slednjič so zagledali ogenj neka dekleta v pol ure oddaljenem Škocijanu, ki so šla tedaj žet. Alarmirana je bila gasilska četa iz Škocijana, ki je odhitela na kraj nesreče z motoriko. Plat zvona iz dveh cerkva je spravil na noge mnogo ljudi, ki so odhiteli na pomoč. Vendar se je ogenj širil z vso naglico in sta zgoreli še hiši dveh sosedov. Čeprav so prihitele na pomoč še tri gasilske čete iz Bučke, Grmulj in Dobrov, sta vendar bili v 1 uri upepeljeni do tal hiši in vsa gospodarska poslopja dveh kmetov, zgoraj imenovanemu in pa Mariji Hrovatovi. Tretjemu kmetu, Janezu Frkolju, pa je zgorelo do tal gospodarsko poslopje. Od teh pogorelecev Marija Hrovatova niti zavarovana ni bila. Vsem trem je bila k sreči rešena vsa živina in deloma tudi pohištvo, dočim je vse drugo popolnoma zgorelo. Vrlim gasilcem, ki so bili zares hitro na kraju nesreče in so se zelo potrudili, gre za sluga, da so požar omejili, vsaj brez njihove pomoči bi gotovo vsa vas zgorela.

—V Murski Soboti je umrla Marija Tručl rojena Jurkovič.

—Posestnik je šel v smrt. Posestnik Jurij Šubic od Sv. Urbana v Žirovskem vrhu, občina Trata, je šel predzadnjo nedeljo k jutnji maši, pomudil se potem še kratek čas pri svojih znancih, nato pa šel v mlin mlet žito. Ker ga do kosila ni bilo na spregled, ga je šel sin Lojze iskat v mlin.

Nudil se mu je žalosten pogled. Šubic si je bil ovil okrog vratu pas od odprtača ki služi ljudem za nošnje mehov v mlin, in se obesil tako nizko, da je skoro ležal na tleh. Lojze je zanko brž prerezal in poskušal spraviti očeta k življenju, a je bilo vse zaman. V smrt je šel baže zaradi siromašchine in bolezni v hiši. Bil je dober in priljubljen mož.

IZ PRIMORJA

—Velike naprave za pridobivanje elektrike ob Soči. —Gorica, junija 1937. —O širokopoteznih načrtih, ki so jih pripravili za velike elektrifikacijske naprave ob Soči je bilo že večkrat poročano. Ti načrti so baže že dovršeni in odobreni ter se bodo postopoma tudi izvedli. Med štirimi velikimi elektrarnami, ki so v načrtu, je v gradnji sedaj le ona Pod Selami pri Sveti Luciji. Tu bo 50 m širok in okoli 20 m visok jez s katerim bo zajezena Soča od izliva Idrijce. Nastalo bo tu umetno jezero, ki bo poplavlilo modrejško polje. Poslopje elektrarne same z vso aparaturo bo sezidano pod zemljo tako, da bo nevidno in dobro zavarovano v slučaju vojske zlasti proti zračnim napadom. Preravnje pravi, da bodo tu lahko pridobivali 50,000 HP sil. Vsa dela so preračunana na 56 milijonov lir in bi morala biti končana v dveh letih. Računajo dalje, da bo zaposlenih 1600 do 2000 delavcev, za enkrat pa jih je le nekaj sto in so zelo slabo plačani.

Druga elektrarna bo stala blizu drežniškega mosta nad Kobaridom. Tudi tu bodo z umetnim jezero uredili veliko jezero. Predpriprave je že opaziti in so temelji bodočega jezva vidni že v glavnih obriših. Delo pa je odloženo toliko časa baže, dokler ne bo končana električna centrala pod Sv. Lucijo.

Tretja elektrarna je predvidena nad Kanalom, in bo stala nekoliko severno nad železniškim mostom v Kanalu. Predvidevajo, da bodo lahko tu proizvajali ca 20,000 HP. Tudi so že v teku vsa pripravljalna dela.

Kot zadnja v tem načrtu je elektrarna v Pevmici, ki bo po delu, ki ga bodo načrti zahtevali, največja. Po načrtu je predvidena zajezev Soče pri Dolgi Njivi nad Plavami, izpeljava Soče po tunelu skozi Sabotin in zgrajitev centrale pri izlivu Pevmice v Sočo pri St. Mavru. Tudi ta centrala bi morala proizvajati nad 50,000 HP sil.

Po tem načrtu bodo skušali iz Soče pridobivati okoli 150,000 konjskih sil. Toliko električne energije pa ne potrebuje niti cela Julijska Krajina, ki pa ima poleg teh novih elektrarn še vspolno drugih večjih in manjših. Električna energija se bo za enkrat v prvi vrsti uporabljala za elektrifikacijo železniške proge do Podbrda, dalje najbrže tudi za predvideno železniško progo čez Predil do Trbiža. Kar bo še preostajalo energije je bodo uporabljali v velikih industrijskih podjetjih v Porto Marghera pri Benetkah, kjer so tvornice aluminija, umetnih gnojil in za današnje čase zlasti pomembne tvornice za razstreliva.

Vse te velike gradnje je prevzela družba "Adriatica di Elettricità", ki ima sedež v Benetkah in razpolaga s 690 milijonov lir akcijskega kapitala. S seboj je pripeljala vse tehnično in administrativno osojbe, pri delu pridejo v poštev domačini le kot navadni delavci, ki so tako slabo plačani, da prav za prav nič ne zaslužijo.

—Smrt goriškega bogoslovca. —Gorica, junija, 1937. —V goriški bolnici je po dalj-

šem bolehanju umrl bogoslovac Vladimir Levak, star komaj 23 let. Pogreba se je udeležilo veliko prebivalstva iz Gorice in okolice. Pokojnik je bil tik pred posvetitvijo v duhovnika. Ker primanjkuje v Julijski Krajini čim dalje več duhovnikov, je smrt mladega kandidata tem hujši udarec.

—Pretekli teden so umrli v Gorici: Bregant Marija, stara 72 let, Valič Marija vd. Devetak, 65, Colja Ivan, 75, Doljak Renato, 4, v Tolminu Leban Jakob, 85, Markočič Josip, 38, Pepit Marija por. Cigoj, 38 let.

—V Trnovem pri Ilirski Bistrici je umrla 10. junija ga. Benigar Fr., žena posestnika in zadnjega trnovskega župana, Franca Benigarja.

ONEVNE VESTI

Stare device v Angliji želijo pokojnino

London, 31. julija. —Poslanska zbornica angleškega parlamenta je dobila včeraj prošnjo z en milijon podpisov, v katerih prosijo državljani pokojnino za —stare device. Poslanci so ploskali, toda uresničitev pokojnine ne bo še prišla letos, ker bo parlament v kratkem odgojen.

Nobenega spora ni v demokratski stranki

Salem, Ill., 31. julija. —Generalni poštni mojster James Farley, prvi zaupnik predsednika Roosevelta je imel včeraj v tem mestu značilen govor. O predsedniku Rooseveltu se je izjavil: "Po mojem mnenju je deželna vesela, ker je dobila v času potrebe predsednika kot je Roosevelt. Iz urada se bo umaknil z isto popularnostjo, s katero je prišel v urad. Kar se tiče spora v demokratski stranki obstoji slednji samo v glavih nasprotnikov. Da, demokratski se radi sporečejo, toda, kadar je potrebno, stopijo skupaj vsi kot en mož. In že danes vam lahko povem, da bodo pri volitvah v leto 1938 ponovno izvoljeni demokratski v kongres z ogromno večino." Kot znano je Farley lansko leto mesece pred volitvami prerokoval, da bo Roosevelt zmagal v 46 državah. In tako se je zgodilo.

Sončne pege

Astronom Hugh Rice je pravkar odkril na soncu pet nenavadno velikih peg. Enajst let in nekaj mesecev vzame, da se pojavijo enake pege na soncu. Pege se lahko vidijo s prostim očesom, seveda bolj proti večeru, ko sonce ne žari preveč. Vsaka teh sončnih peg je približno petkrat večja kot naša zemlja. Več znanstvenikov trdi, da imajo te sončne pege vpliv na radio.

Ogromni davek

Kot se poroča iz Harrisburga znaša davek na pokojnino pokojnega Richarda Mellona ogromno svoto \$12,424,847. Posledica bo, da se bo par tisoč slabo plačanim uslužbencem države zvišala njih plača.

MALI OGLASI

Delo išče

žena srednje starosti. Za splošno hišna dela ali za pomoč v re-tavraciji. Ime in naslov dobite v uradu tega lista ali pokličite Henderson 4245. (179)

Soba se odda

za enega ali dva fanta. Za naslov vprašajte v uradu lista. (179)

Prodaja trgovina

z delikatesami, jako dobro vpe-ljana, ob prometni cesti, sredi slovenske naselbine. Prodaja se pod ugodnimi pogoji radi bolezni. Hitremu kupcu se da za naj-nižjo ceno. Oglasite se na 510 E. 152nd St. (179)

